

SPOLOK PRIATEĽOV TURZOVKY INFORMUJE

Ročník XIV.

č. 2 (155)

Pripravil Ivan GAJDIČIAR st.

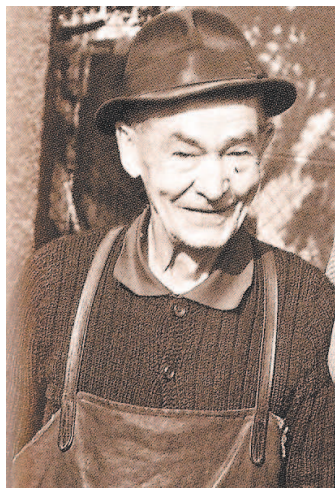
Pokračujeme v sérii prinášania portrétov, osudov a životných príbehov niektorých Turzovčanov, spracovaných za účasti a pomoci ich rodín, potomkov, či spomienok súčasníkov. Každý z nich je niečím zaujímavý a má značnú vypovedaciu hodnotu. Svedčí o tom, čím žila miestna spoločnosť Turzovčanov v jednotlivých obdobiach. Vo svojom čase tvorili časť histórie Turzovky, ktorú sa čitateľom snažíme priblížiť aj v tejto netradičnej podobe.

PETER CIBA sedlár a remenár

V tomto roku uplynie od jeho narodenia v Hliníku pri Bytči už **110 rokov**.

Bol tretím z piatich detí **Ondreja Cibu – Jánošíka a Anny, rodenej Vršanskej**. Rodičia boli malorolníkmi, otec navyše vykonával službu vartáša – nočného hlásnika a bubenika pri obecnom úrade. On sám mal minimálne základné školské vzdelanie, čo bolo vo vtedajších časoch tvrdej maďarizácie súčasťou osudu väčšiny jeho rovesníkov. Do učenia k Jozefovi Petrovskému, majstrovi sedlárovi a re-

do smrti pána Petrovského. Peter si medzery vo vzdelaní doplnil návštevou učňovskej školy v Žiline (Remeselnícky dom). Po vyučení pobudol v Bytči ešte rok a potom sa vydal na vtedy **tradičnú tovarišskú vandrovku**. Začínal v Žiline a postupne išiel dolu Považím. Celkom pracoval u siedmich majstrov. Všade pobudol, ako bolo zvykom, dva – tri mesiace a pobral sa ďalej. Všade získaval cenné poznatky o svojom remese, aby ich neskôr vo svojej práci bohato zúročil. Tovarišské putovanie skončil v Trnave a potom sa pobral na Kysuce, do Turzovky. Prišiel k **Jánovi Menkynovi**, ktorého poznal ešte z učňovských rokov. Ján Menkyna sa remeslu po svojom otcovi **Ferdinandovi** nevenoval, preorientoval sa na obchod so zmiešaným tovarom. Hrozilo, že toto remeslo v Turzovke zanikne. Peter Ciba túto príležitosť využil, od Jána Menkynu odkúpil potrebné nástroje po jeho otcovi a **osamostatnil sa**. Medzitým sa tu ako 25-ročný oženil, založil si rodinu a v Turzovke sa usadil natrvalo. Jeho manželkou bola Rozália Papučíková (1894 – 1975). Mali dvoch synov – **Petra** (1928), **Jána** (1930 -

menárovi v Bytči nastúpil ako 17-ročný. Učil sa vyrábať všetko, čo súviselo s konštruktívnymi nástrojmi, v majstrovej dielni sa však vykonávali aj čalúnnické práce. Do učenia i naspäť domov chodil v krpoch. Pretože však pána majstra by necitl učeň – krpčiar, pri príchode do dielne sa musel prezúvať do topánok. Kúpil mu ich pán majster a kvôli vlastnej prezentácii mu ich aj riadne „ocvokoval“. Medzi základné povinnosti učňa patrilo aj roznášanie hotových výrobkov do domu zákazníka. Majster si ho pre jeho cieľavedomosť a pracovitosť obľúbil, dokonca sa stal jeho birmovým otcom a ich rodinné a priateľské kontakty vydržali až

1932) a dcéru **Annu** (1931), ktorá bola učiteľkou a je **stále aktívnou členkou Spolku priateľov Turzovky**. O povolenie vykonávať sedlársku činnosť požiadal na jar roku 1929 a ešte v tom roku mu bol vydaný Živnostenský list. Zo svojho remesla žil skromne, nikdy nezbohatol. Ako majster vychoval troch učňov, z ktorých však ani jeden v remese samostatne nepokračoval. Sedlárske výrobky Petra Cibu mali vysokú remeselnú úroveň a ako chýrneho majstra ho preslávili po celom širokom okolí. Remenársku prácu vykonával nepretržite až do konca života, keď zomrel vo veku nedožitých 82 rokov.

Už za svojho života sa stal známou osobnosťou, nebojím sa použiť slovo **legendou dobrovoľného hasičstva**. S jeho menom a činnosťou je úzko spojená veľká časť histórie turzovského hasičského zboru. Pomáhal ho budovať, udržiavať a rozvíjať a dodnes si ho pripomínajú ako vzor skromnosti, obetavosti a nadšenia. Dnes už má viacero nasledovníkov, ale stále je mnohým príkladom a v zbere sa jeho pamiatka trvalo ctí. Prispel k jeho sláve a oddanosťou jemu vlastnou si v srdciach dobrovoľných hasičov našiel trvalé miesto.

PRIPOMÍNAME SI

V stredu 8. februára uplynulo **105 rokov** od času, čo sa v Turzovke narodil partizánsky veliteľ

JÁN DOROCIÁK – PODLIPAN.

Blížšie o ňom publikujeme v monografii **TURZOVKA 1598 – 1998** na str. 442. Pretože bol aj zručným remeselníkom – kolárom, venujeme sa mu aj v kapitole **Osoby a osobnosti** v monografii **PÁNI MAJSTRI – remeslá, obchod a živnosť** v Turzovke, na str. 273.

BLAHOŽELÁME

Vo februári 2012 oslávia okrúhle a polokrúhle narodeniny členovia nášho Spolku

Mgr. PAVOL KUŽMA
Vysoká nad Kysucou

Ing. ZLATA ŠURANSKÁ
Turzovka

Želáme im všetko najlepšie, hlavne pevné zdravie a v ďalších rokoch života veľa šťastia, úspechov a rodinnej pohody.

POTEŠILO NÁS

- minuloročné vydanie monografie Jána Gallika **JÁN HARANTA v literárnokritickej kontexte**. Toto hodnotné dielo o našom rodákovi vyšlo zásluhou Kysuckého múzea a vydavateľstva Magma v edícii Zlatého múzea Kysuckého múzea. Odporúčame ho do pozornosti nielen členom Spolku, ale všetkým Turzovčanom a našim čitateľom

- že združenie **TERRA KISUCEN-SIS** vo svojom **Zborníku IV/2011** uverejnilo aj odbornú recenziu na nami vydanú publikáciu **TURZOVSKÉ PRIEZVISKÁ**. Jej autorkou je **Mgr. Ivana Kopásková** z Fakulty historických vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici z Katedry slovenského jazyka a literatúry. Citujeme z jej záveru: „Dielo Turzovské priezviská neposkytuje len strohé demografické údaje, ale je živé komentármi, dobovými i ateliérovými rodinnými fotografiami a umeleckými dielami turzovského rodáka Ondreja Zimku. Veríme, že táto zaujímavá kniha sa stane pomôckou pre historikov, jazykovedcov, ale i mnohých nadšencov zaoberajúcich sa minulosťou vlastnej obce, alebo rodného kraja.“

- že jubilejný, 25. číslo nášho **INFORMAČNÉHO BULLETINU**, ktorý vydávame dvakrát ročne pre členov a sponzorov Spolku už od roku 1999, sa nám podarilo **vydať v plnofarebnej úprave**. Ohlasy na prezentáciu činnosti Spolku aj takouto formou sú mimoriadne priaznivé

- pozvanie na prezentáciu vedeckej monografie **Jaromira Krška a člena nášho Spolku Drahomira Veličku HYDRONYMIA POVODIA KYSUCE**. Konala sa na pôde Štátneho archívu Bytča, pobočky v Čadci, kde si ju záujemcovia môžu v týchto dňoch zaobstarať

- že sme dostali ponuku na spoluprácu od ďalšieho partnera, ktorým je novozaložený **Turistický klub Turzovka**. Jeho predsedom je člen nášho Spolku **Bc. Ján Chromík**, klub o svojej činnosti informuje aj na www.turistaturzovka.com

- že v budapeštianskom archíve sa našli ďalšie, **doteraz nepublikované archívne materiály, vzťahujúce sa k Turzovke**. Spolok sa bude podieľať na ich preskúmaní prostredníctvom svojho historika, aby mohol pripadať nové zistenia a fakty publikovať

nielen vo vedeckých zborníkoch, ale aj na stránkach vlastného Informačného bulletinu

- že po viacerých organizačných opatreniach, ale najmä po zavedení zásady **zrušenia členstva pre neplnenie povinností** sme v uplynulom roku zaznamenali v platení členských príspevkov výrazné zlepšenie. Dobrovoľný členský príspevok zaplatilo 90,6 % členov, čo je zatiaľ najlepší výsledok za dobu trvania Spolku

- že počet originálnych IP adries na našej webovej stránke neustále rastie, dostal sa už vysoko nad hranicu **11.000** a počet štátov, kde si nás prezreli stúpol na 55.

VÝZVA

Spolok priateľov Turzovky aj pre tento rok splnil všetky podmienky na to, aby sa mohol stať prijímateľom **2% podielu zaplatených daní z príjmov právnických a fyzických osôb**. Pretože je tu termín podávania daňových priznaní, žiadame všetkých členov Spolku, ale aj čitateľov KYSUC, sympatizantov, partnerov a sponzorov, aby pri podávaní vlastného daňového priznania za rok 2011, nezabudli do rubriky **VYHLÁSENIE**, ako prijímateľa podielu uviesť náš Spolok. Aj v tomto roku budeme vzhľadom na prebiehajúce a pripravované aktivity potrebovať viac prostriedkov ako po iné roky. Budeme vďační každému, kto sa rozhodne venovať nám svoj podiel, rovnako aj Vaším rodinným príslušníkom, priateľom a známym, ktorých v našom mene vyzvete na takúto pomoc. Okrem Vášho šlachetného úmyslu prispieť na dobrú vec je preto potrebné, aby ste do príslušného **VYHLÁSENIA** uviedli tieto základné údaje:

IČO: 3 6 1 4 4 5 1 7

Právna forma:

OZ podľa zákona č. 83/1990 Zb.

Obchodné meno (názov): **SPO-**

LOK PRIATEĽOV TURZOVKY

Ulica: **Jašíkova** Číslo: **56**

PSČ: **023 54**

Obec: **Turzovka**

Všetkým, ktorí sa rozhodnú aj takýmto spôsobom podporiť našu činnosť, vopred srdečne **ďakujeme**.

Aktuálne informácie o činnosti nášho Spolku nájdete na webových stránkach:

www.spolokpriatelovturzovky.sk